

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

№ 1786/2018 г. ГП
София, 10.11.2020 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № КП-053-03-78
дата 10.11.2020 г.

ДО
Г-ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
ПРИ 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш изх. № КП-053-03-78/22.10.2020 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АЛЕКСАНДРОВА,

Във връзка с изпратения за становище законопроект за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 002-01-52, внесен от Министерския съвет на 16.10.2020 г., изразяваме следното.

1. Прокуратурата реализира предоставената възможност още в хода на съгласувателната процедура по чл. 32, ал. 1, ал. 5 и ал. 6 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация да заяви принципна подкрепа по проекта, който предлага необходими и подходящи законодателните разрешения. Същевременно бяха направени някои бележки и предложения, с оглед подобряване на обсъжданата нормативна уредба, които са частично съобразени.

2. По отношение на предложените промени, свързани с функционирането на европейския прокурор и на европейските делегирани прокурори, съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ, L 283/1 от 31 октомври 2017 г. (Регламента) оставаме на позицията, че е наложително допълнително да се прецени:

2.1. необходимостта от предвиждане на изрична процесуална уредба в НПК, която да уреди изключение за европейския прокурор и европейския делегиран прокурор и да даде процесуална възможност за участието им пред въззивния и касационния съд, респективно - на техните процесуални правомощия да изготвят, подават или да оттеглят протест (включително и касационен).

Това би било както в съответствие с предвиденото в Регламента функциите на прокурор в компетентните съдилища да се упражняват до приключване на

производството - до окончателното решаване на въпроса дали заподозряното или обвиняемо лице е извършило престъплението, така и съобразно последователната и задължителна практиката на ВКС¹ относно компетентността на прокурорите (местна, предметна и функционална), предопределена от структурата на прокуратурата, съответна на структурата на съдилищата (чл. 126, ал.1 от Конституцията) - правомощията на прокурорите са съобразени с нивото на компетенции на съответната прокуратура и всеки прокурор е оправомощен да изпълнява функциите, които законът² е предоставил на съответната по степен прокуратура.

2.2. предложената със законопроекта уредба относно възобновяването на наказателни дела от компетентността на Европейската прокуратура, като се потърси друго, различно разрешение, което не възлага компетентността на европейския делегиран прокурор.

Така би се съобщила спецификата и същността на възобновяването като извънреден способ за проверка на влезли в сила съдебни актове, която изключва инициращите възобновяване на наказателно дело органи да са наблюдаващият и решаващият делото прокурор (каквото би бил европейският делегиран прокурор). Както е известно, според българското наказателно-процесуално право³ не се допуска възможност взелият решение по същество на делото прокурор (вкл. и наблюдаващият) да прави искане за възобновяване - преценката дали са налице основания за възобновяване следва да се извършва от различен, независим орган⁴ (окръжен или главен прокурор).

Поради това намираме, че гарантираната с Регламента независимост на европейския прокурор и на делегираните европейски прокурори от намеса на национални органи налага друго законодателно разрешение, особено по отношение на

¹Вж. Тълкувателно решение № 1 от 29.06.1999 г. на ВКС по н. д. № 3/98 г., ОСНК, т. 4), според което прокурорът от първата инстанция не може упражнява компетентност, предвидена за по-горестоящ прокурор.

²Вж. чл. 351, ал.1 НПК, в който макар законодателят да не е уточнил кой прокурор има право на протест да сезира касационната инстанция, следва да се разбира, че това правомощие принадлежи на прокурора, намиращ се в съответната на съда структура, или на по-горестоящия прокурор. Изискването за процесуална компетентност на прокурора (чл. 323 НПК и чл. 354, ал.1 НПК) е императивно и неизпълнението му води винаги до сериозни процесуални последици - протестът се връща, когато е подаден от лице, което няма право на протест съгласно НПК.

³В зависимост от основанията за възобновяване чл. 420 НПК определя като компетентни да направят искане за възобновяване окръжния (военния) прокурор и ръководителят на специализираната прокуратура в хипотеза на чл. 422, ал. 1, т. 1-3 НПК и главния прокурор - при всички останали основания (чл. 422, ал. 4-6 НПК), като тези процесуални правомощия не могат да бъдат делегирани.

⁴Например, процесуално недопустимо е решаващият прокурор при прекратяване на наказателното производство да атакува съдебния акт, с който е потвърдено неговото решение за прекратяване на наказателното производство по реда на възобновяването по Глава 33 НПК и да релевира съществени нарушения по чл. 348, ал. 1, т. 1 и 2 НПК (основание по чл. 422, ал. 1, т. 5 НПК), които сам е допуснал. Неслучайно законодателят е предоставил преценка за наличие на основанията по чл. 422, ал. 1, т. 4-6 НПК на главния прокурор, на когото е възложил на конституционно и законово равнище осъществяването на надзор за законност и методическо ръководство върху дейността на всички прокурори

компетентния да инициира възобновяване на основание чл. 422, ал. 1, т. 4-6 НПК орган по дела на Европейската прокуратура.

Извън обхвата на предложения законопроект е останала евентуална уредба относно хипотезите на възобновяване на дело от компетентността на Европейската прокуратура, разгледано по реда на Глава 28 НПК.

Благодаря за предоставената възможност да бъде изразено становище на Прокуратурата по предложения законопроект.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

ИВАН ГЕШЕВ